

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНА ЕТИКА

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальностей: _____ для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (денна форма: 120 год.: 26 - лекції; 22 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота).

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

<https://drive.google.com/drive/folders/1QNZsobsVlbFobSJ37j1DlnYLHk-PX-Fd?usp=sharing>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Делюсто Марина Сергіївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.філол.н., доцент кафедри української мови і літератури

Кафедра: української мови і літератури

Робочій e-mail: deliusto@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: середа 14.00 – 15.00

3. Опис та мета дисципліни

Предмет дисципліни: активні процеси в орфоєпії, графіці та орфографії української мови, зокрема зміни у правописі української мови, проблемні та складні питання культури українського мовлення, основні поняття та категорії педагогічної етики.

Мета дисципліни «Культура мовлення та педагогічна етика» – підвищити та вдосконалити рівень культури мовлення майбутніх фахівців, сформувати в них моральні цінності педагогічної діяльності, надати студентам знання з основ професійної етики та виробити в них навички їх реалізації в подальшій професійній діяльності.

Результати навчання. Опанувавши цей курс, студенти

знатимуть:

- теоретичні відомості про культуру мовлення як лінгводидактичну дисципліну;
- комунікативно-риторичні якості мовлення;
- особливості професійного спілкування;
- мовленнєвий етикет;
- орфоєпічні, граматичні, лексичні аспекти професійного мовлення;
- основні категорії педагогічної етики;
- сучасні вимоги до професійно-моральних якостей педагога;
- моральні проблеми педагогічної діяльності.

вмітуть:

- володіти комунікативно-риторичними якостями мовлення, мовленнєвими етикетом;
- використовувати засоби досягнення правильності, точності, чистоти, виразності, доречності, різноманітності та багатства українського мовлення;
- володіти різними видами усного монологічного та діалогічного спілкування, готуватися до публічного виступу;
- формувати особисте бачення педагогічної ситуації й самостійного визначати морально-етичні шляхи її розв'язання;
- дотримуватися вимог педагогічного етикету в практичній діяльності;
- бути готовими до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, створення власного педагогічного досвіду.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. Загальні поняття культури мовлення.

Тема № 2. Комунікативно-риторичні якості мовлення.

Тема № 3. Орфоепічна правильність українського мовлення.

Тема № 4. Засоби досягнення точності та чистоти українського мовлення.

Тема № 5. Граматична правильність українського мовлення.

Тема № 6. Логічність мовлення.

Тема № 7. Етикет мовленнєвого спілкування.

Тема № 8. Культура публічного монологічного мовлення.

Тема № 9. Культура діалогічного мовлення.

Тема № 10. Загальні засади педагогічної етики.

Тема № 11. Моральна свідомість особистості педагога.

Тема № 12. Основні категорії педагогічної етики.

Тема № 13. Моральні проблеми педагогічної діяльності.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на практичному занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту.

Використання технологій штучного інтелекту не передбачено.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та

результати самостійної роботи. Шкала оцінювання та нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування (за допомогою сервісу Google Forms) та включає 30 тестових завдань різних типів.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Індивідуальне науково-дослідне завдання	5
Презентація	5
Реферування наукових праць	5

Оцінювання *ІНДЗ* здійснюється за такими критеріями: правильність складання та оформлення, наявність всіх компонентів у вступі, відповідність вимогам академічного письма. Критеріями оцінювання *презентації* є повнота, технічна якість висвітлюваного матеріалу, рівень обізнаності студента в означеній проблемі. Критеріями оцінювання *анотування та реферування наукових праць* є вміння обирати головні тези зі статті, стисло описувати зміст та основні результати дослідження.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

30 правильних відповідей на тестові завдання (100%) – «відмінно»; 22–26 правильних відповідей на тестові завдання (73%–87%) – «добре»; 15–18 правильних відповідей на тестові завдання (50–60%) – «задовільно»; менше 15 правильних відповідей на тестові завдання – «незадовільно».

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Академічний тлумачний словник (1970-1980) [Електронний ресурс]: онлайн-версія «Словника української мови» в 11 томах. URL: <http://www.sum.in.ua/>
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 342 с.
4. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики : підручник. Київ: Академія, 2011. 304 с.
5. Делюсто М. С. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір : навчально методичний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2015. 100 с.
6. Делюсто М. С. Урахування рідного ідіому мешканців полілінгвального півдня Одещини в процесі навчання української мови. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. 2023. Том 2. № 50. С. 155–160.<http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/issue/view/17417>
7. Кацавець Р. С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування). За новим українським правописом : навч. посіб. К.: Алерта, 2020. 264 с.
8. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf>
9. Mova.info [Електронний ресурс]: лінгвістичний портал. URL: <http://www.mova.info/>
10. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
11. Словники України on-line [Електронний ресурс] : український лінгвістичний портал. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
12. Українська мова. Енциклопедія. К., 2007. 684 с.
13. Український правопис. 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>
14. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.
15. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.
16. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. URL: <https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf>

Затверджено на засіданні кафедри української мови і літератури протокол № 8 від 12 січня 2024 р.